POSITIVE DIGITAL
PARENTING

Co-funded by
the European Union

Mokymų vadovas

Skaitmeninė šeimos klasė
Mokymo vadovas pedagogams, naudojantiems pozityvaus skaitmeninio auklėjimo metodą

IVAIGO

IOVA
GENCLIK KULTUR, SANAT VE GELISIM DERNEGI

PEOPLE to PEOPLE
Estonia

Turinys

Įvadas 2

Apie partnerius 4

Teigiamų skaitmeninio auklėjimo projekto rezultatų tyrimas 7

Suaugusiųjų švietėjų vaidmuo ir pagrindiniai principai 10

Seminarų planavimo priemonių rinkinys 14

Suaugusiųjų mokymosi principai teigiamame skaitmeniniame auklėjime (PDP) 18

Vaikų ir paauglių įtraukimas per komiksus ir žurnalus 21

Žurnalų stiliaus išteklių naudojimas siekiant pasiekti paauglius 27

Audio knygų ir tinklalaidžių kūrimas kaip šeimos mokymosi priemonės 30

Darbuotojo vertinimas 35

Dažnai užduodami klausimai (DUK) mokytojams 36

Išvados 39

Co-funded by the European Union

Įvadas

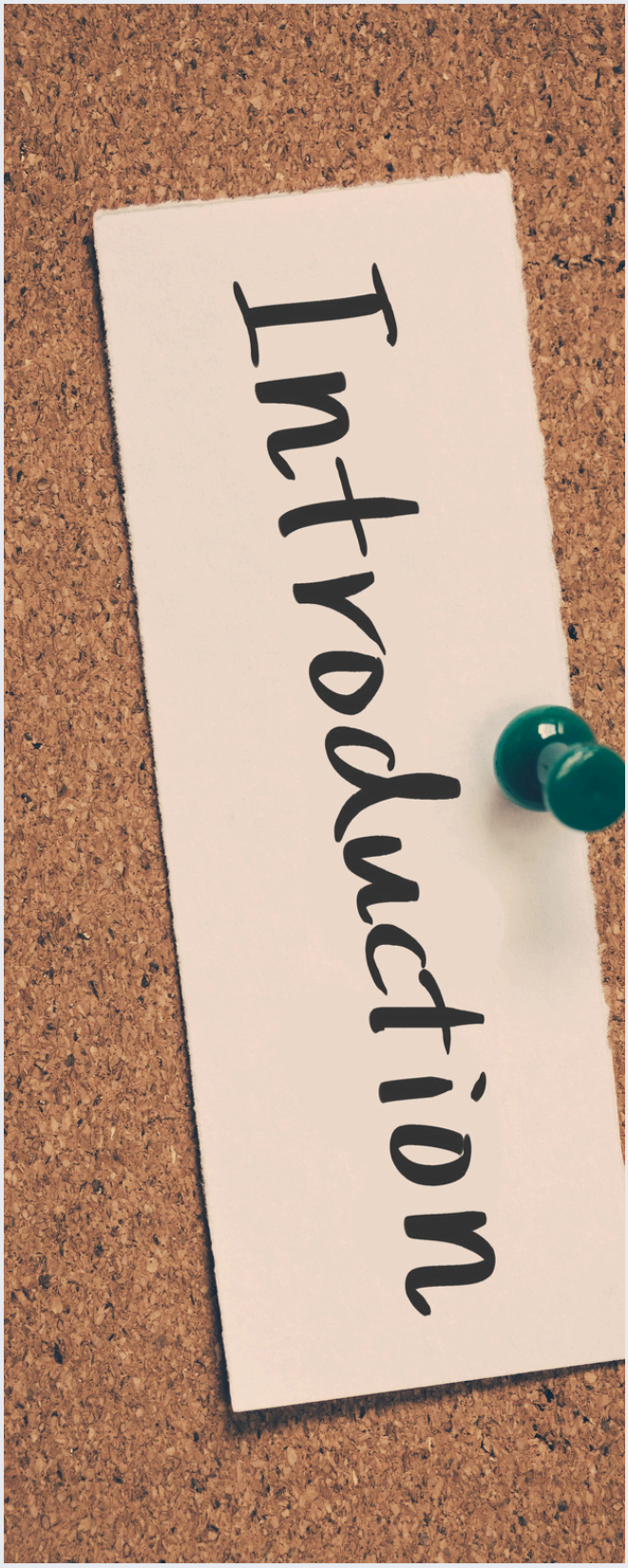
Šios mokymo programos tikslas – supažindinti suaugusiųjų švietėjus su projektu **„POSITIVE DIGITAL PARENTING“** (Teigiamas skaitmeninis auklėjimas) ir užtikrinti, kad jie gebėtų naudotis projekte sukurtais švietimo ištekliais. Programoje pristatomi pagrindiniai **skaitmeniniai, medijų ir socialinių tinklų raštingumo** principai, padedantys švietėjams integruoti naujus metodus į kasdienę darbo su šeimomis praktiką.

Ši tęstinio mokymo programa taip pat suteikia suaugusiųjų švietėjams galimybę kurti savo mokymo medžiagą, pavyzdžiui, komiksus ir garso pranešimus, atsižvelgiant į vis plačiau naudojamas internetines platformas. Ji susideda iš interaktyvių seminarų ir praktinio vadovo, kuris bus prieinamas **PDF formatu spausdinimui** ir kaip **internetinė knygelė** skaityti skaitmeniniu formatu.

Sėkmingai baigę šį mokymą, mokytojai ir suaugusiųjų švietėjai įgis:

Žinios:

- POSITIVE DIGITAL PARENTING projekto koncepcijos supratimas
- Žinios apie įvadinės pedagogikos programos koncepciją ir tikslą
- Pagrindinės žinios apie šeimos mokymosi koncepciją
- Žinios apie POSITIVE DIGITAL PARENTING skaitmeninio raštingumo mokymo programą tėvams
- Supratimas, kaip analizuoti šeimų poreikius

Įvadas

Įgūdžiai:

- Vykdyti „Įvadinės pedagogikos programos įgyvendinimo“ seminarus
- Sudaryti kūrybiškų būdų, kaip įtraukti šeimas, sąrašą.
- Nustatyti būdus, kaip specialistai bendrauja su šeimomis.
- Naudoti kūrybiškus ir tvarius metodus, kad įtrauktumėte šeimas į mokymąsi.
- Analizuoti šeimos poreikius
- Planuokite aktualias ir naudingas šeimos mokymosi veiklas
- Pritaikyti metodus, kad jie atitiktų konkrečių šeimų poreikius.
- Vykdyti seminarus ir modulius pagal skaitmeninio raštingumo mokymo programą tėvams.

Požiūris:

- Noras pritaikyti programą pagal konkrečios šeimos poreikius
- Suprasti paprastumo, aiškumo, skaidrumo ir aktualumo principus.
- Priimti lankstumą ir prisitaikymą šeimos mokymosi kontekste.
- Suprasti bendradarbiavimo tarp specialistų, tėvų ir šeimų partnerystės reikšmę.
- Noras kurti šeimos mokymosi metodiką, pritaikytą konkrečioms šeimoms
- Noras pritaikyti tėvams skirtos skaitmeninio raštingumo mokymo programos seminarus ir modulius pagal konkrečius tėvų poreikius.

Co-funded by
the European Union

Apie partnerius

- Projektų plėtra per socialinius tyrimus, sutelkiant dėmesį į aktualias šių dienų suaugusiųjų problemas, tokias kaip socialinė įtrauktis, aplinkos tvarumas, visų formų diskriminacija, skaitmeninė transformacija, sveikatos priežiūra (fizinė ir psichinė), moterų įgalinimas, nedarbas ir suaugusiųjų verslumas.
- Mūsų tikslas – gilinti žinias ir skatinti suaugusiųjų kūrybiškumą, vaizduotę ir kritinį mąstymą per įvairias meno ir sporto išraiškos formas.
- Mūsų misija apima suaugusių dalyvių profesinių ir asmeninių įgūdžių tvarų ugdymą, ypač daugiakultūrinėje ir įvairiapusiškoje aplinkoje.
- Toliau propaguodami įtraukiąsias visuomenes, taip pat remiame mažumų grupių ir socialiai atskirtų bendruomenių suaugusiųjų atstovavimą ir aktyvų dalyvavimą.
- IVAIGO yra įsipareigojusi skatinti mokymąsi visą gyvenimą, remdama formalųjį ir neformalųjį švietimą per vietines ir tarptautines iniciatyvas. Mes skatiname lygybę ir lygiateisiškumą, kurdami įtraukią aplinką, kurioje visi asmenys, nepriklausomai nuo jų kilmės, gali augti ir klestėti.

Co-funded by
the European Union

Apie partnerius

İ.ova Gençlik Kültür, Sanat ve Gelişim Derneği – IOVA yra pelno nesiekianti organizacija, turinti daugiau nei 100 narių – kūrybingų, socialiai aktyvių asmenų, kurie dalijasi bendromis vertybėmis ir vizija dėl integruoto vystymosi. Įkurta siekiant patenkinti vietos bendruomenės poreikius, IOVA išaugo į dinamišką platformą, aktyviai remiantį jaunimą ir suaugusiuosius jų asmeniniame ir profesiniame tobulėjime.

IOVA daugiausia dėmesio skiria pilietinio aktyvumo, neformaliojo švietimo ir skaitmeninių gebėjimų stiprinimui, ypač suaugusiems besimokantiems, pedagogams ir mokytojams. Organizacija sprendžia svarbiausias socialines problemas, tokias kaip saugumas žiniasklaidoje, netikros naujienos, smurtas internete ir atsakingas skaitmeninių technologijų naudojimas.

Siūlydama informacinių ir ryšių technologijomis grindžiamas mokymosi galimybes, IOVA padeda mažinti skaitmeninę atskirtį ir remia visą gyvenimą trunkantį mokymąsi kaip socialinės ir ekonominės plėtros variklį. Vykdydama vietinius ir tarptautinius projektus, IOVA skatina aktyvų pilietiškumą, kritinį mąstymą ir įtrauktį į nuolat kintančią daugiakultūrę visuomenę

Apie partnerius

PEOPLE to PEOPLE
Estonia

„Eesti People to People“ yra pelno nesiekianti organizacija, įregistruota Estijoje 1997 m. ir veikianti nuo 1993 m. kaip tarptautinės nevyriausybinės organizacijos „People to People International“ skyrius. „People to People“ tikslas – stiprinti tarptautinį supratimą ir draugystę per švietimo, kultūros ir humanitarinę veiklą, apimančią idėjų ir patirties mainus tarp skirtingų šalių ir kultūrų žmonių. „Eesti PTP“ siekia stiprinti tarpkultūrinę komunikaciją kiekvienoje bendruomenėje, tarp bendruomenių ir tautų. Tolerancija ir tarpusavio supratimas yra pagrindinės temos.

Co-funded by
the European Union

Teigiamų **skaitmeninio auklėjimo projekto** rezultatų tyrimas

Teigiamas skaitmeninis auklėjimas – tai ugdomasis, aktyvus požiūris į vaikų auklėjimą, kuriame akcentuojamas bendravimas, empatija, pagarba ir nuoseklumas, kartu atsižvelgiant į skaitmeninio pasaulio iššūkius. Šis Erasmus+ projektas, grindžiamas teigiamo auklėjimo principais, remia šeimas, ypač tėvus, teikdamas jiems priemones ir žinias, kurios padeda ugdyti sveikus skaitmeninius įpročius, kritinį mąstymą ir saugų interneto naudojimą namuose.

Užuot sutelkus dėmesį į bausmes ar kontrolę, šis metodas skatina suprasti vaiko emocinius ir vystymosi poreikius, skatina atvirą dialogą ir teigiamą stiprinimą. Jis gerbia vaikus kaip asmenybes, į netinkamą elgesį reaguoja struktūriškai ir empatiškai, padeda ugdyti savigarbą ir savarankiškumą.

Šiandienos skaitmeninėje aplinkoje šeimos susiduria su naujais iššūkiais, tokiais kaip saugumas internete, dezinformacija ir ekrano laiko valdymas. Projektas „POSITIVE DIGITAL PARENTING“ (Teigiamas skaitmeninis auklėjimas) suteikia šeimoms tikslingus švietimo išteklius kiekvienai amžiaus grupei:

Komiksai (vaikams): tai linksmi, amžiaus grupei pritaikyti pasakojimai, kuriuose pristatomos pagrindinės saugumo internete sąvokos ir padedama jauniems mokiniams tapti budriais skaitmeninės eros piliečiais.

Žurnalai (paaugliams): šie jaunimui skirti leidiniai skatina žiniasklaidos raštingumą ir kritinį mąstymą, padeda paaugliams priimti pagrįstus sprendimus internete.

Vadovai ir garso įrašai (tėvams): šios praktinės priemonės skatina konstruktyvią šeimos komunikaciją, saugų elgesį skaitmeninėje erdvėje ir stiprina tėvų pasitikėjimą savo gebėjimais auklėti vaikus skaitmeninėje erdvėje.

Sutelkdama dėmesį į ryšį, o ne į taisymą, ir pritaikydama auklėjimo principus prie skaitmeninės aplinkos, „Positive Digital Parenting“ kuria namų aplinką, kurioje vaikai, paaugliai ir tėvai jaučiasi saugūs, remiami ir įgalinti klestėti tiek internete, tiek realiame gyvenime.

Teigiamų **skaitmeninio auklėjimo projekto** rezultatų tyrimas

Brošiūra ir audiogidas:

Tikslinė grupė: tėvai ir globėjai

Aptariamos įvairios praktinės saugumo internete temos:

- Vaikų skaitmeninių įpročių supratimas
- Skaitmeninių pėdsakų valdymas
- Kibernetinio priekabiavimo, sukčiavimo, phishingo atpažinimas
- Efektyvus tėvų kontrolės naudojimas
- Pokalbiai su vaikais ir paaugliais apie internetą
- Senyvo amžiaus šeimos narių saugumo internete užtikrinimas

Audiogidai suteikia lankstumo mažai raštingiems arba laiko trūkumą turintiems tėvams.

Sukurta siekiant padėti tėvams tapti skaitmeninio pasaulio pavyzdžiais ir visos šeimos vadovais.

Kodėl suaugusiųjų švietėjai?

Jūs, kaip suaugusiųjų švietėjai, esate tiltas tarp šių švietimo priemonių ir šeimų, kurioms reikia jų. Šioje mokymo programoje jūs išmoksite:

- Kaip pristatyti ir paaiškinti kiekvieną rezultatą mokiniams
- Kaip pritaikyti medžiagą skirtingiems mokinių lygiams
- Kaip palengvinti šeimos mokymosi aplinką naudojant kūrybinį turinį, pavyzdžiui, komiksus ir audioknygas

Mini užduotis: pavadinimas: „Išteklių suderinimas“

Pateikite PDP išteklių pavyzdžius arba vaizdinę medžiagą.

Paprašykite pedagogų priskirti kiekvieną iš jų atitinkamai amžiaus grupei.

Aptarkite 1–2 būdus, kaip kiekvienas iš jų gali būti pristatytas savo sesijose.

Teigiamų **skaitmeninio auklėjimo projekto** rezultatų tyrimas

Kas yra šeimos mokymosi metodas?

Šeimos mokymosi metodas – tai švietimo metodas, kuris sujungia tėvus ir vaikus bendromis mokymosi patirtimis. Jis pripažįsta, kad šeima yra pirmoji mokytoja ir kad mokymasis yra veiksmingiausias, kai jį remia namai. Šeimos mokymasis stiprina bendravimą, ugdo pasitikėjimą savimi ir skatina visą gyvenimą trunkančius mokymosi įpročius šeimoje.

Mūsų projekte šis metodas taikomas taip:

- Seminarai, kuriuose dalyvauja tiek tėvai, tiek vaikai
- Kūrybinės švietimo priemonės, pvz., komiksai, žurnalai ir podcastai
- Bendradarbiavimo mokymosi aplinka, kurioje šeimos kartu sprendžia problemas

Šis požiūris daro mokymąsi aktualesnį, įdomesnį ir įtraukesnį, ypač šeimoms, kurios gali susidurti su kliūtimis siekdamos formalaus išsilavinimo.

Šeimos mokymosi įtaka

Kai šeimos mokosi kartu, rezultatai yra ilgalaikiai. Tyrimai rodo, kad šeimos mokymasis:

- Skatina vaikų akademinį ir emocinį vystymąsi
- Gerina tėvų įgūdžius, pasitikėjimą savimi ir skaitmeninį raštingumą
- Stiprina šeimos ryšius ir bendravimą
- Skatina tarpusavio pagarbą ir supratimą tarp kartų
- Gerina tėvų įsitraukimą į vaikų ugdymą

Skaitmeniniu ryšiu susietoms visuomenėms šis požiūris yra veiksmingas atsakas į interneto keliamus iššūkius – jis padeda kurti informuotas, atsparias šeimas, kurios gali klestėti kartu.

Co-funded by the European Union

Suaugusiųjų švietėjų vaidmuo ir pagrindiniai principai

Teigiamo skaitmeninio auklėjimo požiūrio kontekste suaugusiųjų švietėjai atlieka transformacinį vaidmenį. Jūs esate ne tik žinių perteikėjai, bet ir pokyčių skatintojai, pasitikėjimo kūrėjai ir šeimų sąjungininkai. Jūsų gebėjimas sukurti saugią, pagarbą skatinančią ir į mokinį orientuotą aplinką lems, kaip veiksmingai tėvai galės įsitraukti į skaitmeninio auklėjimo koncepcijas ir jas taikyti namuose.

Šiame skyriuje apibrėžtos jūsų pareigos ir pagrindiniai principai, kuriais reikia vadovautis teikiant PDP turinį pagal šeimos mokymosi metodiką.

Jūsų, kaip PDP mokytojo, vaidmuo

Jūs esate tiltas tarp projekto priemonių ir šeimų, kurioms jos reikalingos. Tai reiškia, kad jūsų vaidmuo apima:

- Paaiškinti tokias sąvokas kaip saugumas internete, skaitmeninis pėdsakas ir kibernetinis priekabiavimas suprantama, realiame gyvenime.
- Suteikti tėvams galimybę save matyti kaip kompetentingus skaitmeninius pavyzdžius, o ne tik globėjus.
- Diskusijų, o ne paskaitų, skatinimas – tarpusavio mokymosi tarp tėvų skatinimas.
- Išteklių pritaikymas skirtingiems raštingumo lygiams, auklėjimo stiliams ir kultūriniam kontekstui.
- Skatinti pagarbų, empatišką bendravimą, kurį šeimos gali taikyti ir namuose.

Suaugusiųjų švietėjų vaidmuo ir pagrindiniai principai

Pagrindiniai principai, kuriais turėtumėte vadovautis praktikoje

1.Empatija svarbiau už kompetenciją
Jūs dalijatės žiniomis, o daugelis tėvų jaučia baimę, gėdą ar nusivylimą. Pradėkite nuo empatijos. Pripažinkite, kad šiuolaikinis skaitmeninis auklėjimas yra sudėtingas dalykas.
„Nėra blogai, jei nežinai visko. Mes mokomės kartu."

2. Pagarba įvairovei
Tėvai yra iš įvairių kultūrinių, kalbinės ir ekonominės aplinkos. Pritaikykite savo požiūrį, būkite jautrūs ir vengkite vertinančių žodžių.
Vietoj: „Jūs jau turėtumėte naudoti ekrano laiko kontrolės funkciją."
Pasakykite: „Pažinkime paprastus įrankius, kurie gali jums praversti."

3. Bendradarbiavimas, o ne kontrolė
Šeimos klesti, kai jų balsas yra išgirstamas. Sudarykite sąlygas dvikrypčiam bendravimui ir pasinaudokite savo mokinių patirtimi. Daugelis tėvų mokys vieni kitus.
Naudokite tokias veiklas kaip apskritojo stalo diskusijos, vaidmenų žaidimai ar „atvejų aptarimas", kad paskatintumėte dalyvauti.

4. Paprastumas ir aktualumas
Venkite žargono. Visada susiekite temas su realiu gyvenimu ir tėvyste. Teikite pirmenybę turiniui, kuris atrodo iš karto naudingas.
Pavyzdys: Vietoj to, kad aiškintumėte „Skaitmeninių kompetencijų modelį", pradėkite taip:
„Ar kada nors nerimavote dėl savo vaiko praleidžiamo laiko prie ekrano prieš miegą? Pakalbėkime apie tai."

5. Lankstumas ir prisitaikymas
Būkite pasirengę pritaikyti sesijos formatą, turinį ar pateikimo būdą pagal grupės poreikius. Kai kurios šeimos gali teikti pirmenybę garso įrašams, o ne skaitymui; kitoms gali būti naudingesnės veiklos mažose grupėse nei išsamios prezentacijos.
Visada turėkite planą B: laiko trūkumo, kalbos barjero ar emocinių reakcijų atveju.

Suaugusiųjų švietėjų vaidmuo ir pagrindiniai principai

Pasitikėjimo stiprinimas su šeimomis

Pasitikėjimas yra veiksmingo mokymosi pagrindas. Norint jį užmegzti:

- Naudokite įvadines diskusijas ir bendravimą skatinančias užduotis, kad sukurtumėte atsipalaidavusią atmosferą.
- Pasidalykite asmeninėmis istorijomis ar bendrais iššūkiais, kad sumažintumėte skaitmeninio auklėjimo stresą.
- Užtikrinkite tėvus, kad tikslas yra padėti, o ne vertinti.

Kai pasitikėjimas yra užmegztas, tėvai yra labiau linkę:

- Pripažinti, kad kažko nežino
- Pasidalinti savo vaikų iššūkiais internete
- Paprašyti pagalbos

Ko iš tavęs **NESITIKIMA:**

Svarbu žinoti, kad kaip padagogui:

- Jums nereikia būti technologijų ekspertu.
- Jūsų niekas neprašo teikti psichologinių patarimų.
- Jūs nesate atsakingas už šeimos problemų sprendimą.
- Jūsų darbas – palengvinti mokymąsi, suteikti įrankius ir padėti apmąstyti.

Jei reikalinga gilesnė pagalba (pvz., susijusi su piktnaudžiavimu internete, trauma, priklausomybe), nukreipkite į atitinkamus specialistus ar organizacijas.

Co-funded by the European Union

Suaugusiųjų švietėjų vaidmuo ir pagrindiniai principai

Principas	Kaip tai atrodo praktikoje
Empatija	„Pradėkime nuo to, kas tau atrodo lengviausia.“
Pagarba	„Kiekviena šeima turi savo ritmą – atraskime jūsų.“
Paprastumas	„Išbandykite šį įrankį – tai užtruks tik 5 minutes ir veikia bet kuriame telefone.“
Lankstumas	„Šiandien vietoj skaitymo žiūrėsime vaizdo įrašą.“
Bendradarbiavimas	„Ką siūlo kiti tėvai?“

Seminarų planavimo priemonių rinkinys

Šiame skyriuje pateikiamos praktinės gairės suaugusiųjų švietėjams, kaip kurti ir vesti įtraukiusius, įdomius ir įvairioms šeimoms reikšmingus PDP seminarus. Tikslas – ne tik mokyti skaitmeninio saugumo, bet ir sukurti bendras mokymosi patirtis, kuriose tėvai jaustųsi gerbiami, remiami ir įgalinti vadovauti savo šeimoms skaitmeniniame pasaulyje.

Pavyzdinės seminarų darbotvarkės

Žemiau pateikiami du pavyzdiniai formatai, kuriais pedagogai gali vadovautis atsižvelgdami į turimą laiką.

A. 1 dienos įvadinis seminaras (3 valandos)

Užduotis: pirmasis susitikimas su šeimomis

Tikslas: didinti informuotumą apie PDP ir pristatyti pagrindines priemones

Laikas	Sesija	Metodas
9.30 - 10.00	Sveikinimas ir susipažinimas	Grupinė diskusija + skaitmeninė šeimos viktorina
10.00 - 10.30	Kas yra PDP ir kodėl tai svarbu	Vizualus pasakojimas + klausimai ir atsakymai
10.30 - 11.00	Šeimos mokymosi metodas	Interaktyvus plakatas + diskusija
11.00 - 11.15	Kavos pertrauka	
11.15 - 12.00	Tyrimo priemonės (komiksai ir žurnalai)	Praktinė demonstracija + atsiliepimai mažose grupėse
12.00 - 12.30	Refleksija ir veiksmų planas	Darbo lapas: „1 pokytis, kurį bandysiu įgyvendinti šią savaitę“

Seminarų planavimo priemonių rinkinys

B. 3 dienų išsamus seminaras (iš viso 6–8 valandos)

Užduotis: gilesnis supratimas + praktiniai įgūdžiai
Tikslas: suteikti tėvams pasitikėjimo ir priemonių, kad jie galėtų taikyti PDP namuose.

1 diena – PDP ir skaitmeninių įpročių supratimas

- Sveikinimas + susipažinimo užsiėmimas
- Kas yra teigiamas skaitmeninis auklėjimas?
- Iššūkiai ir baimės: atviras pokalbis
- Skaitmeninės šeimos sutarties sudarymas (pavyzdinis užsiėmimas)

2 diena – Medijų raštingumas ir komunikacija

- Kas yra medijų raštingumas?
- Netikros naujienos, dezinformacija ir vaikų susidūrimas su jomis
- Medijų žiūrėjimas kartu su vaikais ir pokalbiai apie jas
- Komiksai ir žurnalai kaip priemonės

3 diena – Garso ir įtraukties įrankiai + šeimos įgalinimas

- Garso įrašų kūrimo įrankiai: balso įrašų užrašai, pokalbių tinklaraščiai
- PDP naudojimas mažai raštingose arba daugiakalbėse šeimose
- Baigiamoji veikla: „Mano skaitmeninės tėvystės vizija“
- Vertinimas + atsiliepimai

Co-funded by
the European Union

Seminarų planavimo priemonių rinkinys

Susipažinimui ir šeimai skirtos veiklos

Svarbu sukurti patogią erdvę sesijos pradžioje. Šios paprastos veiklos padeda sumažinti įtampą ir paruošia grupę diskusijai.

A. Skaitmeninių pėdsakų žaidimas

Paprašykite dalyvių atsistoti arba pakelti ranką, jei:

- Jie kada nors paskelbė savo vaiko nuotrauką
- Jie ieškojo savo vardo „Google“
- Jie ginčijosi dėl ekrano laiko

→ Naudokite tai kaip įdomų įvadą į realias problemas.

B. Šeimos technologijų žemėlapis

Kiekvienam dalyviui išdalinkite tuščią lapą. Paklauskite:

- Kokios skaitmeninės priemonės naudojamos jūsų namuose?
- Kas jas naudoja dažniausiai?
- Kokie yra didžiausi susirūpinimą keliantys klausimai?

→ Aptarkite poromis arba mažomis grupėmis.

C. Įsivertinimas šypsenėlims

Ant stalų padėkite korteles su skirtingais šypsenėlėmis. Paprašykite kiekvieno dalyvio pasirinkti vieną, kuri atspindi jo požiūrį į savo vaiko gyvenimą internete. Papraškite pasidalinti savo nuomone.

Palankios mokymosi aplinkos kūrimas

Siekiant maksimaliai padidinti mokymosi efektyvumą ir įsitraukimą:

- Naudokite įtraukią, be žargonų kalbą (pvz., „nuotraukos“ vietoj „skaitmeninės medijos turinys“).
- Skatinkite atvirumą: rodykite atvirumą dalindamiesi asmenine patirtimi, susijusia su technologijų naudojimu auklėjant vaikus.
- Priimkite klaidas: pabrėžkite, kad visi mokosi, net ir pedagogai.
- Venkite vertinimų: vietoj „Turėtumėte...“ sakykite „Viena iš galimybių, kurią galėtumėte išbandyti, yra...“.
- Naudokite įvairius metodus: vaizdo įrašus, pasakojimus, vaizdus ir fizinius judesius, kad pasiektumėte skirtingus mokymosi stilius

Co-funded by the European Union

Seminarų planavimo priemonių rinkinys

Seminarų pritaikymas įvairioms šeimoms

A. Mažai raštingiems tėvams

- Naudokite vaizdinius elementus (piktogramas, diagramas, nuotraukas)
- Pirmenybę teikite žodiniams/garso paaiškinimams, o ne rašytiniam tekstui
- Vietoj rašytinių scenarijų kurkite vaidmenų žaidimus
- Jei įmanoma, išverskite esmines žinutes

B. Migrantų ir daugiakalbėms šeimoms

- Naudokite „draugo sistemą“, kai pasitikintis dalyvis padeda mažiau laisvai kalbantiems dalyviams.
- Venkite kultūriškai specifinių nuorodų, kurios gali būti sunkiai išverstos.
- Naudokite „Google Translate“ / vaizdinius žodynus išmaniuosiuose telefonuose.
- Palikite vietos šeimoms apmąstyti savo kultūrines skaitmenines praktikas.

C. Vienišų tėvų šeimoms arba seneliams

- Naudokite lanksčius tvarkaraščius (pvz., vakarinius ar savaitgalio seminarus).
- Pripažinkite įvairias tėvystės dinamikas.
- Skatinkite praktiškus įgūdžius (pvz., kaip kalbėti su paaugliais apie privatumą).
- Pabrėžkite, kad „jūs neturite to daryti vieni“ – kurkite tėvų bendruomenę.

Paskutiniai patarimai pedagogams

- Visada priminkite apie seminarą 2–3 dienos prieš jo pradžią telefonu, „WhatsApp“ arba bendruomenės lyderiui.
- Išduokite dalyvavimo pažymėjimus – tai suteikia pridėtinės vertės ir pripažinimo.
- Jei leidžia biudžetas, pasiūlykite užkandžių – tai padidina komfortą ir stiprina ryšį.
- Kiekvieną sesiją baigite patarimu „Išbandykite tai namuose“ arba šeimos užduotimi.

Co-funded by the European Union

Suaugusiųjų mokymosi principai teigiamame skaitmeniniame auklėjime (PDP)

Veiksmingų seminarų tėvams rengimas reiškia ne tik informacijos perdavimą, bet ir supratimą, kaip mokosi suaugusieji. Suaugusiųjų mokymosi principai (taip pat žinomi kaip andragogika) sudaro tvirtą pagrindą kuriant prasmingas, praktiškas ir įgalinančias pozityvaus skaitmeninio auklėjimo (PDP) sesijas.
Šiame skyriuje nagrinėjami pagrindiniai suaugusiųjų mokymosi principai ir jų taikymas PDP įgyvendinimui pagal šeimos mokymosi metodą.

Suaugusiuosius motyvuoja aktualumas

Suaugusieji geriausiai mokosi, kai turinys yra tiesiogiai susijęs su jų gyvenimu. Tėvystės seminarai turėtų būti skirti realioms problemoms, pavyzdžiui, kovai dėl ekrano laiko, saugumo internete baimėms ar vaikų mokymosi rėmimui.
Pritaikymas PDP:

- Kiekvieną sesiją pradėkite klausimu: „Su kokiais skaitmeninio auklėjimo iššūkiais susiduriate namuose?“
- Naudokite realius pavyzdžius (pvz., „Kaip elgiatės dėl telefonų prieš miegą?“)
- Pasiūlykite iš karto naudingas priemones, pvz., spausdintiną šeimos skaitmeninių įrenginių sutartį.

Suaugusieji suteikia vertingos gyvenimo patirties

Kiekvienas tėvas ateina į jūsų dirbtuves su ilgamete patirtimi, įsitikinimais ir įpročiais. Tai pripažindami, jūs patvirtinate jų patirtį ir skatinate aktyvų dalyvavimą.
Pritaikymas PDP:

- Pakvieskite tėvus pasidalinti tuo, kas jau veikia namuose
- Naudokite mažų grupių diskusijas, kad pasidalintumėte strategijomis
- Paklauskite: „Ką darė jūsų tėvai ir ką jūs darote kitaip?

Suaugusiųjų mokymosi principai teigiamame skaitmeniniame auklėjime (PDP)

Suaugusiesiems reikalinga pagarbi, nekritikuojanti aplinka

Gėda ir baimė gali būti didelės kliūtys mokymuisi, ypač naudojant skaitmenines priemones. Daugelis tėvų jaučiasi nesaugūs dėl savo technologinių įgūdžių arba kaltės dėl praeities sprendimų.

Pritaikymas PDP:

- Naudokite įtraukią, švelnią kalbą: „Daugelis iš mūsų kovoja su ekrano laiku“.
- Niekada nekritikuokite kito asmens prieš visą grupę – vietoj to pasiūlykite alternatyvas.
- Sukurkite saugią aplinką, kurioje galima pasakyti: „Aš nežinau“.

Suaugusieji teikia pirmenybę problemų sprendimui, o ne teorijai

Suaugusieji labiau nori praktinių sprendimų nei abstrakčios informacijos. Jie vertina turinį, kuris padeda jiems spręsti realias problemas.

Pritaikymas PDP:

- Naudokite scenarijus ir atvejų analizę (pvz., „Ką darytumėte, jei su jūsų vaiku internete susisiektų nepažįstamasis?“).
- Parenkite grupines užduotis, pvz., bendrai sukurkite namų ekrano taisyklių lentelę.
- Pateikite dalyviams medžiagą, kurią jie galės iškart pritaikyti (pvz., patarimai dėl socialinių tinklų, privatumo kontrolinis sąrašas).

Suaugusieji mėgsta jaustis savarankiški ir gerbiami

Suaugusieji labiau vertina, kai jiems siūloma pasirinkti, o ne nurodinėjama, ką daryti, kai jiems siūlomi įrankiai ir galimybės, kurias jie gali pritaikyti savo gyvenimui.

Pritaikymas PDP:

- Pateikite priemones kaip pasiūlymus, o ne taisykles: „Tai galėtų būti vienas iš būdų spręsti šią problemą – kas geriausiai tiktų jūsų namuose?“
- Leiskite tėvams pasirinkti temą, kurią jie nori išsamiai aptarti per sesiją.
- Skatinkite juos suderinti susitarimus ir planus su savo vaikais.

Suaugusiųjų mokymosi principai teigiamame skaitmeniniame auklėjime (PDP)

Suaugusieji gauna naudos iš socialinio mokymosi ir bendraminčių paramos

Daugelis tėvų jaučiasi izoliuoti, susidūrę su sunkumais. Mokymasis kartu su kitais leidžia jiems užmegzti ryšius, dalytis patirtimi ir suvokti, kad jų sunkumai yra normalu.

Pritaikymas PDP:

- Įtraukite reguliarias dalijimosi sesijas arba pokalbius su draugais
- Naudokite tokias sakinių pradžias: „Vienas iš dalykų, kuriuos išmokau apie tėvystę internete, yra...“
- Leiskite tėvams palaikyti vieniems kitus, o ne tik pasikliauti mokytoju

Suaugusiesiems reikia laiko apmąstymams ir praktikai

Vien informacijos nepakanka – suaugusiesiems reikia laiko, kad įsisavintų ir išbandytų tai, ką išmoko. Refleksija gilina mokymąsi ir stiprina pasitikėjimą savimi.

Pritaikymas PDP:

- Kiekvieną sesiją užbaikite apmąstymų klausimu: „Ką išmokote šiandien?“
- Sukurkite dienoraščio užduotis arba atsiliepimų lentą
- Įtraukite tolesnę sesiją arba susitikimą nuotoliu, kad galėtumėte aptarti, kaip viskas vyko namuose

Vaikų ir paauglių įtraukimas per **komiksus ir žurnalus**

Tikslas: padėti suaugusiųjų švietėjams suprasti, kaip pristatyti ir pateikti brošiūrą „Įvadas į pedagogiką tėvams“ kaip skaitmeninę tėvystės priemonę.

Pagrindinės savybės:

- Ši tėvams skirta brošiūra pateikia praktinius patarimus šiais klausimais:
- Saugumas ir privatumas internete
- Kibernetinių grėsmių atpažinimas
- Tėvų kontrolės naudojimas
- Kritinio mąstymo ugdymas vaikams
- Kartų tarpusavio skaitmeninio mokymosi rėmimas
- Joje pateikiami aiškūs paaiškinimai, scenarijai ir praktiniai patarimai. Taip pat galima įsigyti garso versiją.

Seminaras:
Pavadinimas: „Tėvų įgalinimas tapti skaitmeniniais mentoriais“

Tikslas: suteikti pedagogams galimybę padėti tėvams ugdyti pasitikėjimą savimi, informuotumą ir aktyvumą savo vaikų skaitmeniniame gyvenime.

Vaikų ir paauglių įtraukimas per **komiksus ir žurnalus**

Mokymosi rezultatai:

- Suprasti, kaip pristatyti PDP brošiūrą tėvams skirtingose mokymosi aplinkose
- Skatinti prasmingas diskusijas apie saugumą internete ir tėvų atsakomybę
- Pritaikyti gaires skirtingiems auklėjimo stiliams ir šeimos poreikiams

Siūlomos veiklos:

Vaidmenų žaidimas: vienas pedagogas vaidina tėvą, turintį konkretų rūpestį (pvz., kibernetinis priekabiavimas, pernelyg ilgas laikas prie ekrano ar susidūrimas su žalingu turiniu internete). Kitas vaidina pedagogą, naudodamas PDP brošiūroje pateiktas strategijas, kad padėtų tėvui. Pavyzdžiui:

Jei tėvai yra susirūpinę dėl kibernetinio priekabiavimo, pedagogas gali nukreipti juos į skyrių „Reagavimas į priekabiavimą internete“ ir rekomenduoti atvirą bendravimą, pranešimo priemones ir emocinės paramos metodus.

Jei susirūpinimas susijęs su ekrano naudojimo laiku, pedagogas gali remtis „Sveikų žiniasklaidos įpročių“ patarimais ir kartu su tėvais ir vaiku parengti ekrano naudojimo planą.

Dėl įtartinų pranešimų internete pedagogas gali aptarti, kaip padėti vaikams atpažinti netikrus profilius ar sukčiavimo atvejus, ir pasiūlyti naudoti vadove aprašytas tėvų kontrolės funkcijas.

Grupinis idėjų generavimas: „Kokius klausimus dažniausiai užduoda tėvai?“ ir kur rasti atsakymus brošiūroje.

Sukurkite trumpą, įdomią skrajutę arba „WhatsApp“ žinutę, kad pristatytumėte brošiūrą tėvams.

Co-funded by the European Union

Vaikų ir paauglių įtraukimas per **komiksus ir žurnalus**

Kodėl komiksai svarbūs švietime: komiksai yra svarbios švietimo priemonės, kurios derina vaizdus ir tekstą, kad sukurtų įtraukiančią, istorija pagrįstą mokymosi patirtį. Jie supaprastina sudėtingas temas ir padaro abstrakčias sąvokas prieinamesnes, ypač jauniems mokiniams ar tiems, kurių raštingumo įgūdžiai yra menki. Komiksai remia vizualinį raštingumą, kuris yra svarbus 21 amžiaus įgūdis, ir skatina mokinius apdoroti informaciją tiek nuosekliai, tiek kontekstualiai.

Remiantis švietimo tyrimais ir praktika, pateikta SchoolServ straipsnyje apie grafikos ir komiksų naudojimą, komiksai:

Padidinkite įsitraukimą ir dėmesio sutelkimo trukmę naudodami vaizdus ir pasakojimus

Padėkite mokiniams efektyviau įsiminti ir prisiminti informaciją

Skatinkite empatiją ir socialinį-emocinį mokymąsi, leidžiant skaitytojams susitapatinti su veikėjais.

Skatinkite kūrybiškumą ir kritinį mąstymą per kūrybines užduotis.

Tai lanksčios priemonės, kurias galima naudoti įvairiose disciplinose ir pritaikyti įvairioms amžiaus grupėms.

Komiksai yra ypač veiksmingi mokant vaikus skaitmeninio saugumo, nes jie gali atspindėti realias situacijas internete ir skatinti diskusijas be baimės ar streso. Komiksų personažai dažnai atspindi vaikų patirtį, todėl jiems lengviau įsisavinti pamokas ir jas pritaikyti.

Vaikų ir paauglių įtraukimas per **komiksus ir žurnalus**

Tikslas: ištirti, kaip komiksai gali būti naudojami kaip kūrybinės priemonės, skirtos mokyti jaunesnius mokinius skaitmeninio saugumo, skatinti pasakojimų kūrimą ir ugdyti emocinį supratimą.

Pagrindinės sąvokos: komiksai kaip vizualinė mokymosi priemonė
Amžių atitinkantis pasakojimas apie internetinius pavojus
Kūrybinės raiškos skatinimas vaikams

Pavyzdys iš projekto:
Komiksas – „Kiber-surferio nuotykiai“

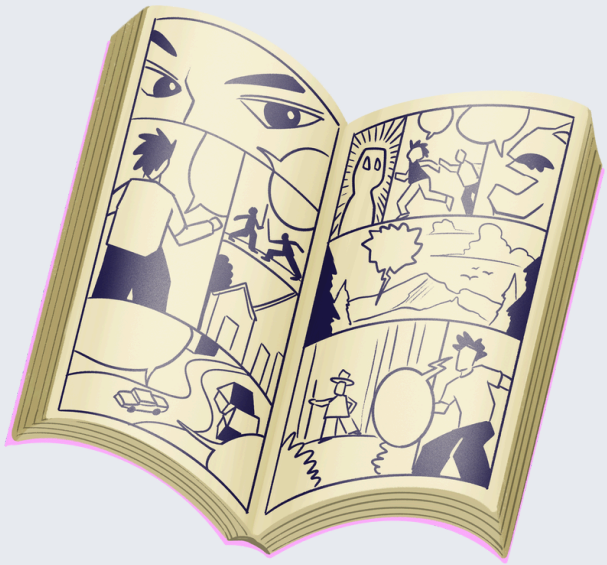
Šis trumpas pasakojimas, skirtas 6–12 metų vaikams, supažindina su:

- Netikri draugų prašymai
- Šlamštas ir sukčiavimo nuorodos
- Svarba nepasitikėti nežinomais profiliais

Baigiasi taip:

- Patarimai tėvams, kaip kalbėti su vaikais apie pavojus, kurį kelia nepažįstami žmonės internete
- Linksma veikla vaikams, kur jie gali parašyti savo saugumo taisykles

Šį komiksą galite naudoti kaip skaitymo užduotį, diskusijų pradžios temą arba kūrybinę užduotį savo užsiėmimuose.

Vaikų ir paauglių įtraukimas per **komiksus ir žurnalus**

Seminaras:
Pavadinimas: **„Komiksų atgaivinimas: kūrybinis šeimos mokymosi seminaras“**

Tikslas: suteikti pedagogams galimybę integruoti komiksus į skaitmeninius tėvystės seminarus per praktinį dizainą, bendradarbiavimu pagrįstą pasakojimų kūrimą ir skaitmenines priemones.

Mokymosi rezultatai:

- Suprasti komiksų naudą skaitmeniniam raštingumui ugdyti
- Išbandyti internetines priemones (Pixton, Canva) komiksams kurti ir redaguoti
- Sukurti kūrybingas istorijas, kuriose būtų nagrinėjamos realios skaitmeninės problemos, su kuriomis susiduria vaikai
- Skatinti įdomias veiklas, naudojant komiksus šeimos mokymosi aplinkoje

Seminaro žingsniai:

Įvadas – Komiksų edukacinis potencialas (15 min.)

Paleiskite vaizdo įrašą: Kodėl komiksai turėtų būti naudojami mokykloje

Aptarkite su dalyviais: kodėl komiksai turėtų būti šeimos mokymosi dalis?

Rinkite atsakymus Miro lentoje arba atverčiamoje lentoje.

Skaitmeninių įrankių pažinimas (15 min.)

Esamos priemonės: Canva ir Pixton

Parodykite pamoką: „Pixton“ ir „Canva“ komiksų juostos pamoka

Grupinė veikla – komiksų juostos kūrimas (60 min.)

Padalinkite dalyvius į 3 grupes

Vaikų ir paauglių įtraukimas per **komiksus ir žurnalus**

Kiekviena grupė pasirenka temą:

- „TikTok“ iššūkis
- Neapkenčiu tėvų kontrolės
- Leidžiu savo kišenpinigius internetiniams žaidimams

Grupės trumpai tiria temą

Sukurkite trumpą siužetą, naudodami paprastą kalbą.

Sukurkite 3–4 langelių komiksą naudodami „Canva“ arba „Pixton“

Pristatymas ir kolegų atsiliepimai (20 min.)

Grupės pristato savo komiksus

Tarpusavio vertinimas grindžiamas aiškumu, aktualumu ir tinkamumu jaunimui.

Apibendrinimas (10 min.)

Refleksija: Kaip komiksų kūrimas gali būti pritaikytas šeimos mokymuisi?

Kokie iššūkiai ir galimybės gali kilti?

Mini užduotis: Pavadinimas: „Kas bus toliau?“
Pateikite pirmąjį komikso kadrą ir paprašykite pedagogų nupiešti arba apibūdinti kitą sceną.

Papildoma patarimas pedagogams:
Naudokite komiksus kaip neagresyvų būdą pristatyti jautrias temas, pavyzdžiui, kibernetinį priekabiavimą ar nepilnamečių viliojimą internete. Šis formatas leidžia mokiniams savo idėjas perkelti į personažus, todėl lengviau pradėti diskusijas.

Žurnalų stiliaus išteklių naudojimas siekiant pasiekti paauglius

Vienas iš pagrindinių POSITIVE DIGITAL PARENTING projekto rezultatų – žurnalai, **specialiai sukurti paaugliams,** siekiant ugdyti kritinį žiniasklaidos raštingumą. Kaip skaitmeninės kartos atstovai, paaugliai turi būti mokomi analizuoti **interneto turinį, atpažinti manipuliacijas ir valdyti savo skaitmeninį tapatumą.**

Padėti pedagogams remti tėvus, kad jie galėtų padėti savo paaugliams orientuotis medijų aplinkoje, sutelkiant dėmesį į kritinio mąstymo įgūdžių ugdymą ir atvirą dialogą namuose.

Šiandienos skaitmeninėje aplinkoje paaugliai nuolat susiduria su socialinių tinklų tendencijomis, įtakingais interneto asmenimis, naujienų srautais ir algoritmais pagrįstu turiniu, kurie gali formuoti jų vertybes, elgesį ir emocinę gerovę. Nors paaugliai dažnai puikiai moka naudotis skaitmeniniais įrankiais, jiems gali trūkti kritinio žiniasklaidos raštingumo įgūdžių, reikalingų šaltiniams vertinti, pranešimams analizuoti ar manipuliacijoms atpažinti.

Tėvai atlieka svarbų vaidmenį užpildydami šią spragą. Jie yra ne tik skaitmeninio saugumo sergėtojai, bet ir partneriai, padedantys paaugliams suprasti ir reaguoti į vartojamą turinį. Suprasdami, kokios medijos yra populiarios tarp paauglių, ir pradėdami atviras diskusijas apie elgesį internete, šališkumą ir įtaką, tėvai gali tapti veiksmingesniais vadovais.

Šiame skyriuje pabrėžiama, kaip pedagogai gali įgalinti tėvus aktyviai dalyvauti vaikų skaitmeninio raštingumo ugdyme. Taip pat pristatomi žurnalo stiliaus ištekliai, kuriuos pedagogai gali naudoti, kad paskatintų šias diskusijas, sustiprintų šeimos ryšius ir ugdytų atsparumą klaidingai informacijai internete.

Co-funded by the European Union

Žurnalų stiliaus išteklių naudojimas siekiant pasiekti paauglius

Seminaras:

Pavadinimas: **„Skaitmeninio žurnalo dizaino kūrimas naudojant “Canva"**

Tikslas: suteikti suaugusiųjų švietėjams galimybę kurti įdomius skaitmeninius žurnalus naudojant „Canva“, kuriuos tėvai galėtų naudoti siekdami ugdyti žiniasklaidos raštingumą ir inicijuoti prasmingas diskusijas su savo paaugliais.

Mokymosi rezultatai:

Sužinokite, kaip struktūrizuoti ir kurti skaitmeninį turinį žurnalo formatu.

Naudokite „Canva“, kad sukurtumėte vizualiai patrauklius ir lengvai skaitomus žurnalus, skirtus šeimoms.

Integruokite pagrindinius skaitmeninio auklėjimo pranešimus į kūrybinius formatus

Seminaro žingsniai:

Įvadas – Kodėl skaitmeniniai žurnalai? (10 min.)

Grupinė diskusija: Kodėl vaizdinė ir trumpo formato žiniasklaida yra naudinga tėvams ir šeimoms?

Peržiūrėkite 2 puslapius iš žurnalo „PDP“ ir sužinokite, kaip jie pritraukia skaitytojus.

Pirmi žingsniai su Canva (10 min.)

Atidarykite „www.canva.com“ ir prisijunkite (pedagogai gali susikurti nemokamas paskyras, jei reikia).

Eikite į „Žurnalas“ (“Magazine“) šablonus ir pasirinkite paprastą išdėstymą.

Turinio planavimas (15 min.)

Pasirinkite pagrindinę temą (pvz., saugumas socialiniuose tinkluose, netikros naujienos, kritinis mąstymas)

Žurnalų stiliaus išteklių naudojimas siekiant pasiekti paauglius

Planuokite žurnalo išdėstymą: 1 pavadinimas, 1 trumpas straipsnis, 1 vaizdas, 1 citata arba patarimas tėvams.

Praktinis dizainas (30 min.)

Pridėkite ir formatuokite turinį naudodami „Canva“ įrankius (teksto laukelius, nuotraukas, elementus)

Naudokite PDP projekto vaizdus arba piktogramas, jei yra.

Užtikrinkite skaitomumą, aiškumą ir šeimai tinkamą toną.

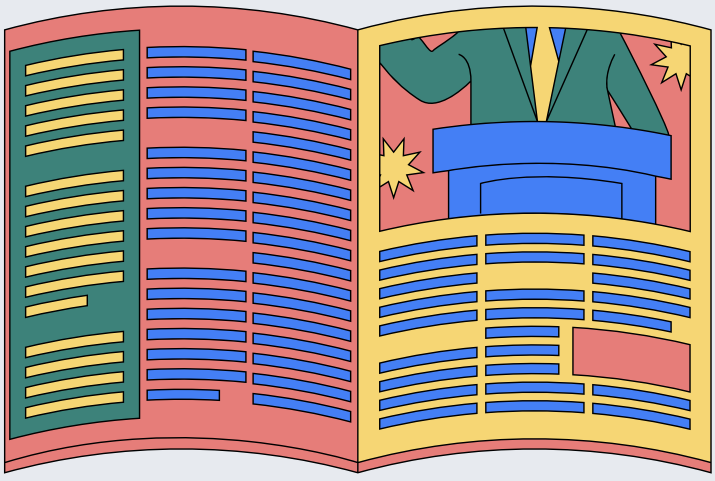
Dalijimasis ir atsiliepimai (10 min.)

Dalyviai pristato savo mini žurnalo puslapius

Grupės atsiliepimai apie dizaino aiškumą, aktualumą ir skaitomumą

Apibendrinanti diskusija (5 min.)

Kaip šiuos mini žurnalus galima naudoti tėvystės seminaruose arba dalytis skaitmeniniu būdu?

Co-funded by the European Union

Audio knygų ir tinklalaidžių kūrimas kaip šeimos mokymosi priemonės

Tikslas:
Parodyti suaugusiųjų švietėjams, kaip naudoti **audio knygas** ir **tinklalaides (podcast)** tėvų skaitmeniniam mokymuisi remti, ir išmokyti juos kurti paprastą garso turinį, kuris išplečia šeimos mokymąsi už ekrano ribų.

Kodėl verta rinktis garso įrašais pagrįstą mokymąsi?
Mūsų projekte sukūrėme **tėvas skirtos brošiūros audio versiją,** kad padėtume:

- Tėvams, kurie mėgsta klausytis labiau nei skaityti
- Šeimoms, kuriose žemas raštingumo lygis arba ribotas ekrano laikas
- Daug užduočių vienu metu atliekantiems mokiniams (pvz., besiklausantiems atliekant namų darbus arba važiuojant į darbą)

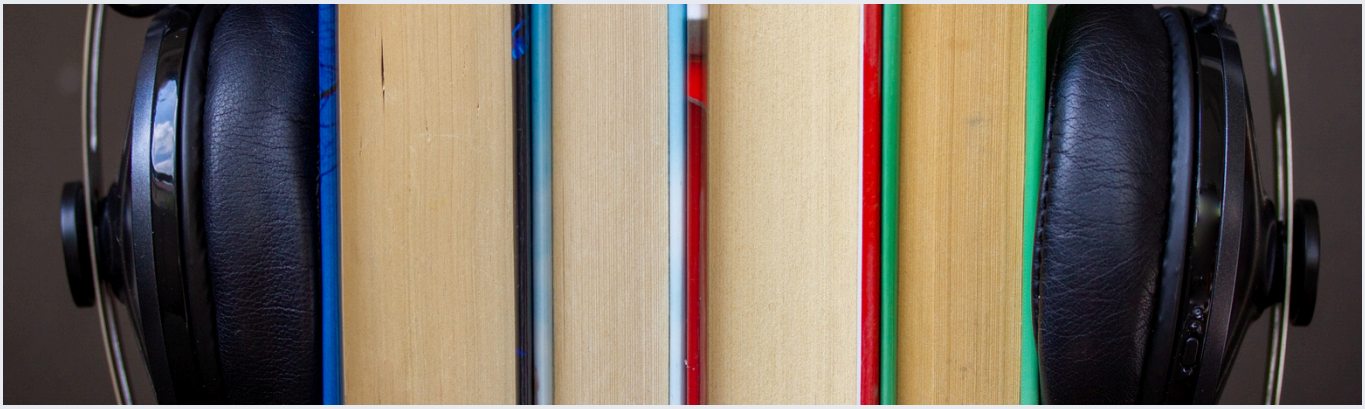
Audio ištekliai padaro skaitmeninį turinį apie tėvystę lankstesnį, prieinamesnį ir asmeniškesnį.

Audio knygų ir tinklalaidžių edukacinė vertė
Mokiniams (ypač tėvams):

- Lengvai įsisavinama sudėtinga informacija
- Galima bet kada pakartoti
- Ugdo nuolatinio mokymosi įprotį

Pedagogams:

- Siūlo nebrangią priemonę, norint pasiekti daugiau žmonių
- Skatina kūrybiškai pateikti turinį
- Gali būti kuriamas kartu su mokiniais ar šeimomis

Audio knygų ir tinklalaidžių kūrimas kaip šeimos mokymosi priemonės

Kaip sukurti audio knygą ar tinklalaidę – žingsnis po žingsnio

1 žingsnis: parašykite savo turinį
Rašykite trumpai, aiškiai ir pokalbio stiliumi. Pritaikykite tėvams skirtos brošiūros ar žurnalo dalis.

2 žingsnis: įrašykite
Naudokite tokius nemokamus įrankius, kaip:

- Audacity (kompiuteriu, atviro kodo)
- Anchor.fm (taip pat įrašus paverčia tinklalaidžių epizodais)
- Vocaroo (paprastas internetinis įrašymo įrenginys)
- Garso įrašymo programėlės (telefone)

3 žingsnis: suredaguokite savo įrašą
Naudodami „Audacity“ arba „WavePad“, pašalinkite pauzes, pridėkite paprastas muzikos įžangas arba pašalinkite foninį triukšmą.

4 žingsnis: pasidalinkite su šeimomis

- Įkelkite į „Google Drive“ arba savo NVO svetainę
- Pasidalinkite per „WhatsApp“ arba el. paštu
- Sukurkite QR kodą, susietą su failu, kad galėtumėte atsispausdinti vadovus

Audio knygų ir tinklalaidžių kūrimas kaip šeimos mokymosi priemonės

Įrašykite savo garso žinutę

Pedagogai įrašys 1 minutės trukmės audio žinutę tėvams, įkvėptą projekto audio ištekliais.

Žingsniai:

1.Pasirinkite temą

Pavyzdys: „Kodėl svarbus jūsų vaiko skaitmeninis pėdsakas“

2. Parašykite 4 sakinių scenarijų.

Būkite draugiški, praktiški ir padrąsinantys.

3. Įrašykite naudodami vieną iš šių įrankių:

Vocaroo

Garso įrašymo programėlės (telefone)

Audacity (patyrusiems vartotojams)

4. Pasirinktinai: pridėkite muzikinę įžangą arba garso efektą (jei leidžia laikas).

5. Pasidalinkite ir apmąstykite

Grupė klausosi kelių pavyzdžių ir pateikia atsiliepimus. Aptarkite, kaip audio įrašai gali pasiekti šeimas, kurioms skaitymo medžiaga gali būti neprieinama.

SKAITMENINIŲ ĮRANKIŲ TRUMPAS VADOVAS: šiame skyriuje pateikiama praktinė POSITIVE DIGITAL PARENTING projekte naudojamų įrankių apžvalga. Ji skirta padėti suaugusiųjų švietėjams, ypač tiems, kurie nėra labai susipažinę su skaitmeniniais įrankiais, pasirinkti ir naudoti patogias platformas seminarams ir ištekliams kurti. Šie įrankiai yra prieinami, nereikalauja specialių techninių žinių ir gali būti integruojami į nuotolinius ir tiesioginius užsiėmimus.

Canva

Kam skirta: skaitmeninių žurnalų, skrajučių, plakatų ir komiksų kūrimo programa.

Svetainė: www.canva.com

Pagrindinės funkcijos: perkėlimo funkcija, tūkstančiai nemokamų šablonų, šriftų, vaizdų ir dizaino elementų.

Panaudojimas PDP: žurnalo stiliaus turinio, skirto tėvams ir šeimoms, kūrimui.

Nemokama ar Premium: galima naudotis nemokamu planu (Premium planas siūlo daugiau funkcijų, bet yra neprivalomas)

Pedagogų patarimas: pradėkite nuo „Žurnalo“ arba „Pristatymo“ šablonų ir dirbkite poromis su tėvais, kurie nėra susipažinę su vizualiniu maketavimu.

Audio knygų ir tinklalaidžių kūrimas kaip šeimos mokymosi priemonės

Pixton
Kam skirta: komiksų ir vaizdinių istorijų kūrimas su pritaikomais personažais
Svetainė: www.pixton.com
Pagrindinės funkcijos: komiksų šablonai, keičiami personažai ir nustatymai, kalbos burbuliukai, perkėlimo funkcija
Panaudojimas PDP: vaikams pritaikytų komiksų apie skaitmeninį saugumą kūrimas
Nemokama ar Premium: siūlo ribotą nemokamą bandomąją versiją; norint gauti visą prieigą, reikia susikurti mokamą paskyrą (gali būti naudojama seminarų metu su viena bendra paskyra).
Pedagogų patarimas: jei naudojate nemokamą versiją, iš anksto paruoškite pavyzdinius ekrano vaizdus, kuriuos galėsite naudoti seminaruose.

Vocaroo
Kam skirta: paprastas internetinis audio įrašymo ir dalijimosi įrankis
Svetainė: www.vocaroo.com
Pagrindinės funkcijos: įrašymas vienu paspaudimu, nereikia atsisiųsti, greitas nuorodų dalijimasis, atsisiunčiami MP3 failai
Panaudojimas PDP: trumpų audio pranešimų, tinklalaidžių stiliaus diskusijų ir skaitmeninių pasakojimų kūrimas
Nemokama ar Premium: 100% nemokama
Pedagogų patarimas:
Praktikuokite iš anksto; pasiūlykite tėvams įrašyti žinutes savo vaikams (pvz., skaitmeninius patarimus, šeimos taisykles).

Mentimeter
Kam skirta: interaktyvios prezentacijos, tiesioginės apklausos ir anoniminiai atsiliepimai
Svetainė: www.mentimeter.com
Pagrindinės funkcijos: kurkite realaus laiko apklausas, viktorinas ir minčių debesis, kad padidintumėte dalyvavimą.
Panaudojimas PDP: greito grįžtamojo ryšio surinkimas arba tėvų supratimo patikrinimas sesijų metu
Nemokama ar Premium: nemokama versija apima 2 klausimus kiekvienai prezentacijai.
Pedagogų patarimas: naudokite kaip pažintinį užsiėmimą arba apmąstymų priemonę kiekvienos sesijos pabaigoje.

Audio knygų ir tinklalaidžių kūrimas kaip šeimos mokymosi priemonės

Padlet
Kam skirta: virtualios lentos idėjoms generuoti ir bendradarbiauti
Svetainė: www.padlet.com
Pagrindinės funkcijos: dalinkitės tekstu, vaizdo įrašais, nuotraukomis ir nuorodomis; prieinama ir patogu naudoti
Panaudojimas PDP: atsiliepimų dalijimasis, idėjų rinkimas iš tėvų ar pedagogų, užsiėmimų dokumentavimas
Nemokama ar Premium: nemokama iki 3 aktyvių „Padlet" lentų
Pedagogų patarimas: naudokite „Padlet" kaip šeimos žiniasklaidos dienoraštį – tėvai gali skelbti istorijas ar klausimus, kuriais nori pasidalinti su grupe.

Remove.bg
Kam skirta: automatinis vaizdų fono pašalinimas
Svetainė: www.remove.bg
Pagrindinės funkcijos: perkėlimo funkcija, leidžianti pašalinti foną ir gauti aiškesnį vaizdą
Panaudojimas PDP: komiksų personažų pritaikymas, žurnalų personalizavimas arba vizualinių išteklių kūrimas
Nemokama ar Premium: nemokama su žyme (HD failų atsisiuntimas mokamas)
Pedagogų patarimas: naudokite jį, kad sukurtumėte paprastus iškirptus vaizdus ar avatarus skaitmeniniams pasakojimų projektams.

Darbuotojo vertinimas

VERTINIMO IR GRĮŽTAMOJO RYŠIO ĮRANKIAI

Pažangos stebėjimas ir atsiliepimų rinkimas yra būtini norint suprasti POSITIVE DIGITAL PARENTING mokymų poveikį. Šiame skyriuje pateikiami paprasti, parengti naudoti įrankiai, kurie padės suaugusiųjų švietėjams įvertinti seminarų ir šeimos mokymosi veiklos veiksmingumą.

1. Mokytojo refleksijos kontrolinis sąrašas (po užsiėmimo) Ar aiškiai paaiškinau kiekvieno išteklio paskirtį?
Ar pritaikiau turinį pagal šeimos poreikius?
Ar visi dalyviai aktyviai dalyvavo?
Ar tėvai uždavė klausimų ar pasidalijo asmenine patirtimi?
Ar kitą kartą ką nors pakeisčiau?

2. Tėvų savęs vertinimas prieš ir po (trumpa forma) Išdalinkite prieš ir po sesijos.
1–5 balų skalėje, kaip vertinate savo pasitikėjimą:
Kalbėjimu su vaiku apie pavojus internete
Supratimu, kaip vaikas naudoja žiniasklaidą
Ekrano laiko ribojimu
Patikimų interneto šaltinių atpažinimu
PDP išteklių naudojimu namuose
(1 = visiškai nepasitikintis / 5 = labai pasitikintis)

3. Greitojo grįžtamojo ryšio kortelės (tėvams) Atsispausdinkite ir išdalinkite jas kiekvienos sesijos pabaigoje:
Viena dalykas, kurį šiandien išmokau:
Vienas klausimas, kurį vis dar turiu:
Viena idėja, kurią noriu išbandyti namuose:

4. Tolesnio stebėjimo klausimai (po 1–2 savaičių) Paprašykite tėvų ar pedagogų apmąstyti:
Ar padaugėjo šeimos pokalbių apie medijas?
Ar jūsų vaikas pasidalijo kuo nors neįprastu, ką pamatė internete?
Ar naudojote kokias nors PDP priemones (pvz., komiksus, garso įrašus, žurnalus)?
Ar pakeitėte šeimos skaitmeninius įpročius?
Šios priemonės yra lengvos ir pritaikomos, padedančios pedagogams apmąstyti, koreguoti ir stebėti mokymosi rezultatus įvairiose šeimos mokymosi aplinkose.

Co-funded by the European Union

Dažnai užduodami klausimai (DUK) mokytojams

PDP mokymų teikimas įvairioms šeimoms kelia tam tikrų iššūkių. Šiame skyriuje pateikiami praktiniai atsakymai į dažniausiai kylančius klausimus ir situacijas, su kuriomis galite susidurti kaip pedagogas. Kiekvienas DUK ne tik pateikia trumpą atsakymą, bet ir patarimus bei pavyzdinius sakinius, kurie padės jums jautriai ir veiksmingai reaguoti realiose situacijose.

1. Ką daryti, jei tėvai nedalyvaus seminaruose?
Atsakymas: Mažas lankomumas gali būti dėl daugelio priežasčių – laiko, vaikų priežiūros, pasitikėjimo trūkumo ar suvokiamo nereikalingumo. Svarbiausia yra informavimas ir lankstumas.
Patarimai:

- Bendradarbiaukite su mokyklomis, tėvų grupėmis ar bendruomenės centrais, kad pritrauktumėte dalyvius.
- Siūlykite užsiėmimus lanksčiu laiku (vakarais ar savaitgaliais).
- Naudokite „WhatsApp“ grupes ar trumpus vaizdo įrašus, kad iš anksto sudomintumėte dalyvius.
- Jei įmanoma, užsiėmimų metu užtikrinkite vaikams pritaikytas erdves.

Pavyzdinis pranešimas, kurį galima naudoti informuojant visuomenę:
„Tai ne technologijų pamoka – čia mokysimės, kaip padėti savo šeimai šiandienos internetiniame pasaulyje. Ateikite tokie, kokie esate.“

2. Ką daryti, jei tėvai sako: „Aš nieko neišmanau apie technologijas“?
Atsakymas: Priimkite jų jausmus ir pabrėžkite, kad mokymas skirtas tėvystei, o ne techniniams įgūdžiams. Sutelkite dėmesį į tokias vertybes kaip bendravimas, pasitikėjimas ir saugumas.
Patarimai:

- Pradėkite nuo jų stipriųjų pusių (pvz., „Jūs jau rūpinatės – tai svarbiausias įrankis“).
- Pradžioje naudokite ne skaitmenines veiklas, kad padidintumėte pasitikėjimą.
- Suderinkite skirtingo patirties lygio tėvus, kad jie galėtų mokytis vieni iš kitų.

3. Ką daryti, jei vienas iš tėvų dominuoja diskusijoje?
Atsakymas: Grupės dinamika gali turėti įtakos mokymuisi. Jūsų vaidmuo – užtikrinti, kad erdvė būtų įtraukianti ir subalansuota.
Patarimai:

- Naudokite struktūrizuotą dalijimąsi (pvz., „viena minutė vienam asmeniui“ formatas)
- Švelniai nukreipkite dėmesį: „Paklausykime to, kas dar nekalbėjo.“
- Naudokite mažas grupes arba poras, kad tylesni dalyviai galėtų pasidalinti savo mintimis

Dažnai užduodami klausimai (DUK) mokytojams

5. Ką daryti, jei tėvai per užsiėmimą tampa emocingi?
Atsakymas: Temos (pvz., internetinis priekabiavimas, priklausomybė nuo skaitmeninių technologijų) gali liesti asmenines patirtis. Būkite šalia, bet nepanikuokite.
Patarimai:

- Patvirtinkite: „Dėkojame, kad pasidalijote tokia svarbia informacija.“
- Jei reikia, pasiūlykite trumpą pertrauką.
- Po sesijos susisiekite, kad patikrintumėte, kaip sekasi.
- Turėkite paruoštą pagalbos paslaugų sąrašą, jei reikės gilesnės pagalbos.

6. Ką daryti, jei tėvai yra pasyvūs ir nesikiša?
Atsakymas: Kai kurie tėvai gali jaustis įbauginti arba nežinoti, kaip dalyvauti. Naudokite švelnius kvietimus ir praktines užduotis.
Patarimai:

- Pradėkite nuo porinių diskusijų, prieš pradėdami dalytis visos grupės.
- Naudokite anonimiškus įrašus (pvz., lipnias užrašų korteles, emodži korteles).
- Užduokite klausimus, kurie skatina pasakoti istorijas: „Koks yra vienas didžiausias technologinis iššūkis, su kuriuo susidūrėte namuose?“

7. Ką daryti, jei kas nors abejoja turinio aktualumu?
Atsakymas: Padėkite jiems susieti temą su savo kasdiene tėvystės patirtimi.
Patarimai:

- Naudokite artimus scenarijus: „Ar kada nors namuose ginčijotės dėl ‚YouTube‘?
- Pasiūlykite realius įrankius, kuriuos jie gali išbandyti iš karto
- Pakvieskite juos pasidalinti savo lūkesčiais: “Kas jums šiandien būtų naudingiausia?"

8. Ką daryti, jei tėvai tikisi, kad duosite „teisingą atsakymą“?
Atsakymas: Pakeiskite savo vaidmenį iš „eksperto“ į „pagalbininko“.
Patarimai:

- Pasakykite: „Nėra vieno teisingo atsakymo, bet kartu pažiūrėkime keletą variantų.“
- Dalykitės įrankiais, o ne nurodymais
- Skatinkite grupės išmintį: „Ką kiti mano, kas galėtų padėti?“

Dažnai užduodami klausimai (DUK) mokytojams

9. Ką daryti, jei sesiją sutrikdo techninės problemos?
Atsakymas: Technologinės problemos yra įprastos – turėkite atsarginį planą.
Patarimai:

- Iš anksto atsisiųskite vaizdo įrašus, skaidres ir garso failus.
- Atsargai atsispausdinkite svarbiausių priemonių kopijas.
- Jei reikia, pereikite prie diskusijos ar pasakojimo, kol sprendžiate problemą.

10. Ką daryti, jei jaučiuosi nepasitikintis ar nepasirengęs?
Atsakymas: Tai visiškai normalu, ypač kai kalbama apie tokią sudėtingą ir jautrią temą. Sutelkite dėmesį į ryšį, o ne į tobulumą.
Patarimai:

- Laikykitės plano, bet būkite lankstūs
- Daugiau dėmesio skirkite palengvinimui, o ne informacijos perdavimui
- Priminkite sau: „Jei šiandien pavyks vienam iš tėvų suteikti daugiau pasitikėjimo, tai bus mano sėkmė.“

Paskutinė pastaba pedagogams:
Nėra vieno teisingo būdo, kaip organizuoti PDP seminarą. Svarbiausia yra:

- Pasitikėjimo kūrimas
- Pagarbus dialogas
- Šeimų įgalinimas priimti savo pačių informuotus sprendimus

Išvados

POSITIVE DIGITAL PARENTING mokymo programa suaugusiųjų švietėjams suteikia išsamią, praktinę sistemą, padedančią šeimoms orientuotis šiandienos sudėtingoje skaitmeninėje aplinkoje. Naudodami įdomias priemones, pvz., komiksus, žurnalo stiliaus mokymosi medžiagą paaugliams ir garso medžiagą tėvams, švietėjai gali ugdyti visų kartų skaitmeninį raštingumą, žinias apie žiniasklaidą ir saugius elgesio internete įpročius. Integruodami šiuos išteklius į savo darbą, suaugusiųjų švietėjai atlieka svarbų vaidmenį:

- Stiprinti šeimos mokymosi dinamiką
- Skatinti kritinį mąstymą ir atsakingą technologijų naudojimą
- Kurti saugesnę ir informatyvesnę interneto aplinką vaikams, paaugliams ir tėvams

Šioje brošiūroje pateikiama medžiaga ir strategijos yra lanksčios, įtraukios ir prieinamos, todėl pedagogai gali jas pritaikyti prie vietos sąlygų ir mokinių poreikių. Tikimės, kad ši mokymo programa bus ne tik gidas, bet ir įkvėpimo šaltinis kuriant stipresnes ir atsparesnes šeimas skaitmeniniame amžiuje.

Co-funded by
the European Union

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Šis kūrinys atspindi tik autoriaus nuomonę, todėl Nacionalinė agentūra ir Europos Komisija negali būti laikomos atsakingomis už jame pateiktą informaciją.